

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főír 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adának vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft — Félévre 2 ft — Negyedévre 1 ft Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hova az előfiza- tési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	---	---

A tűzkár biztosításokról.

Kétségen kívül áll, hogy az újabb kor legszebb intézményeinek egyike a biztosítás, melynek célja azon veszteséget és kárt, a mely valakit ér és a mely az egyesre vagy nagyon súlyos terhet ró, vagy éppen elviselhetetlen, embertársai között föl-osztani, illetőleg az egyének nagyobb száma által megtéríteni. A biztosítás eszméje hazánkban nagyon gyorsan elterjedt s nem csupán a tűzkár elleni biztosítás, hanem egyéb biztosítási ágak is el vannak terjedve.

Ismeretes, hogy a biztosítás két-oldalu szerződés, melyben kötelezi magát a biztosító társulat, a biztosítottnak valamely kárát megtéríteni, ha ez t. i. a szerződésben vagy kötvényben megjelölt időn belül következik be. A biztosítás tehát tulajdonképpen fogadás két fél között, valamely esemény bekövetkezésére nézve. A biztosított fél fizeti a biztosítási díjat s ezzel szemben a biztosító fizeti a kárt, ha az esemény (pl. tűz- vagy jégkár) bekövetkezik.

Nem célunk és szándékunk megbántani vagy megsérteni egyik biztosító intézetet sem, csupán csak rámutatunk a bajra a mely a biztosító in-

tézeteknél rejlik s a mely úgy látszik nem hogy orvosoltatnék, hanem inkább fejlődik, növekedőben van.

Ha a biztosító társulatok a biztosított felekkel szemben föltétlenül szigorú igazsággal járnának el, akkor a biztosítási intézményt méltán tekinthetnénk áldásnak. Csakhogy sok esetben és több alkalommal hallottuk azt a panaszt, hogy a tűzkárok felvételénél a biztosító társaság megbízottja, a kiküldött kárbecslő, egyenesen a társulat javára és így természetesen a biztosított fél kárára teljesítette a kárbecslést. A városunkban dúlt legutóbbi tüzeset alkalmával leégett 17 ház közül 15 volt különböző társulatoknál biztosítva. Az elégett házak tulajdonosai tetemes kárt szenvedtek, mert volt olyan is közöttük, kinek a rajta volt ruháján kívül egyebet nem maradt mindene odaégett; de azért a kár felvételénél még csak az általa biztosított összeget sem kapta meg. Kiméretlen szigorral és a szegény károsult rovására történt a kárbecslés.

Érthetetlen dolog, hogyha már a társulat a bevallás szerint fogadja el biztosításra az épületet s beszedi a felektől a biztosított összeg után kirótt illetéket, hát mért nem ennek

alapján történik a kártalanítás? Természetes, hogy azon esetben, ha a fél a társulat megkárosítására törekedvén, jóval nagyobb értéket vallott be a valódinál, akkor jogos volna a társulat eljárása. De ez alkalommal, meg már más esetekben is, nem így állott a dolog. Azután az is különös, hogy a becselő biztos az egészen, vagy félig megszenesült gerendákat rábecsüli a tűzkárosultra. Hiszen a károsult épületfát biztosított, nem pedig megszenesedett gerendát, ezt az új építkezésnél úgy sem használhatja, miért vonják le tehát ennek értékét az úgy is tetemesen alá szállított biztosított összegből?

No még egyet Valaki ma teljesen új tetőzetű épületét biztosítja, a biztosított összeg után fizeti pontosan az évi illetéket s tegyük föl, 10 év múlva leég a háza. Dacára annak, hogy több éven keresztül mindig egyenlő összegben fizette a biztosítási díjat, a becselő mégis levon az általa megállapított kárösszegeből avulsági százalék czímen ennyi meg annyi forintot. Hát tessék akkor évenként apasztani a biztosítási illetéket is, úgy jogos lenne a megfelelő arányú levonás. Nézetünk szerint szükséges volna nagyon, hogy a társulat megbi-

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA.

A vér.

I.

Hamisítottan bohém vér keringett ereiben. A társadalom jó része persze idegenkedik a bohém világtól, a hírlapirodalom, színészet és művészet munkásaitól s csupán említésök alkalmával is keresztet vet magára.

Hát igaz, hogy ezek a cigánytermészetű szívvel bíró emberek életmódjukban rendetlenek, nem sokat törődnek a holnapal, a széles országban talán egyetlenre nem akadnánk, a ki a takarékpénztárakat máskorra is igénybe venné, ha csak hitelnyitásra nincs szüksége.

Hanem hát ezek az excentrikus természetű, javarészt névtelen munkásai a közművelődésnek, nem is nagyon veszik az ő jó szívükre azt az idegenkedést. Nem azért, mintha nem volnának önérzetesek, hanem mert az az elvük, hogy a ki nem szereti a spenótot, az még hús mellé se egyék spenótot. — Sokkal szabadabbak tetteikben úgy, mint gondolkodásukban, hogy ne tisztelnék a vélemény szabadságot is.

Hunday Gyurka is bohém volt tetőtől talpig. Vidéki festő volt s rajongott pályá-

jáért. — Hivatást érzett magában ép úgy mint hajlamot, de a vidék közönye előtte benne a tehetséget. Vidéki festők helyzete nem irigylésre méltó, megbénítja a munkakedvet az a tapasztalat, hogy valósággal tengődni kell napról-napra s existenciáját biztosítani majdnem a lehetetlenséggel határos.

Egyideig még agya, szíve mámoros az ábrándoktól, ideális lelkük himet varr a jövőből, hanem mikor látják, hogy minden fáradságuk meddő, sikertelen, csupán a mával törődnek, nem gondolnak arra, hogy holnap lehajthatják-e arra a vánkosra lázas agyukat, a melyen ma megnyugodhattak.

Hunday is ébren álmodozott egy fényes jövőről, ábrándjai vitték, esalták. Egy nemesebb érzés hajtotta a tetre, nem a kenyérszerzés vágya.

Képeivel biztosított is magának nevet, tehetségét elismerték, de a képeket nem vásárolták.

Azok, kik tudták, hogy lelkében tehetséget hord, a központtal, a fővárossal biztatták, de ez az út hosszú s nagy önmegtágadás, éhezés, koplalás az ára. Azután nem születik mindenki lángésznek, a nagy planéták mellett az égboltozat megtűri magán tejut apró csillagait is, nagy tragédiák kiegészítő részei az apró, epizód, szerepek is.

Hunday is érezte, hogy a mindennapi kenyér megszerzése előli tehetségét, de

még csak biztosítani sem tudja létét. Hanem a szent hivatás, a bohém hajlam ő rajta sem tagadta magát.

II.

Belenézett azokba a szelid jószágos leányszemekbe, melyekből önzetlen igaz szerelem sugárzott ki, észrevette a remegő selymes pillákon a legszentebb érzelem csillogó könyveit s érezte, hogy szíve úgy elszorul, mint még soha. Ellenállhatatlan vágyat érzett lecsókolni onnan a drága gyöngyszemeket, de egyszersmind fázott egy gondolattól.

Ostoba érzékeny történet. A lány szegény, ő nemesak hogy nem gazdag, de még pályája is bizonytalan, végtelen tenger tükren himbálódnó könnyű sajka. — Kedvezőtlen szél és elmerül.

Olyan tompa, butító fájdalmat érzett minden tagjában, ha elgondolta, hogy azon az ártatlan, nemesen érző keblen az ő lázas agya nem pihenhet meg a napi fáradalmak után, csendes családi tűzhely mellett soha, de soha.

Mérhetetlen ür toladott az ő szívük közé. Két lélek elgondol magának egy költeményt, melyből az élet szomorú játékot farag.

Kinos, gyötrelmes éjjeleken elgondolkodott az ő sorsuk felett, meghányta vette minden részletéig a kinzó tárgyat, csak hogy tüznél égetőbb fájdalom tépje szívét, nap-

zotta, az ügynök becsülje föl a biztosítás tárgyait s az ő bevallása alapján történjen a biztosítás.

A károk felvétele minden biztosító társulatnak nagyfontosságú teendője és sajnos, nem mindig fordítják rá kellő gond, jóllehet a károk felvételénél mutatkozó eljárás bír csak a társaság iránt bizalmat ébreszteni. A kárfelvétel legyen méltányos, de amellet igazságosan szigorú, hogy sem a károsult fél sem a társaság érdeke ne szenvedjen.

Ha pedig a társulatok tovább is folytatják a közönséggel szemben méltányosnak éppen nem mondható becselési eljárásukat, akkor mielőbb meg kell indítani egy nagyobbserű, országos mozgalmat a biztosítási intézmény államivá tétele végett.

UJDONSÁGOK

— **Eljegyzés.** Keviczky Sándor városunk derék szülőtte, az új Tömörkény község érdemes jegyzője a napokban tartotta eljegyzését Kocsis Anna kisasszonnyal.

— **Fegyelmi határozatok.** Csongrád-vármegye közis, bizottságának fegyelmi választmánya, a f. hó 21-én délután tartott ülésében több fegyelmi ügyben hozott határozatot. Nevezetesen felmentette a fegyelmi vád alól Papp Ödön csanyi jegyzőt és Blázsik Márton csongrádi szolgabíró az ügyészi vélemény alapján, mire a főispán kijelentette, hogy e határozatok ellen — törvényes jogával élve — felterjesztéssel él a belügyminiszteriumhoz.

— **Helyettesítések.** A Kelemen Béla dr. lemondása folytán megüresedett tiszáninneni főszolgabíróságra a főispán, törvényadta jogánál fogva, a járásbeli törvényhat. biz. tagok nézetének meghalgtásával, Matéfy Kálmán várm. I. aljegyzőt, ennek állására Tary István II. aljegyzőt, ez utóbbinak állására pedig Nagy Sándor közigazgatási gyakornokot helyettesítette. A fent említett járási főszolgabíró tiszt a vármegye október havi közgyűlésén lesz, választás utján betöltve.

— **Megyéünk s a munkásmozgalom.** Csongrád megye a f. hó 22 és 23-án Tallián Béla főispán elnökle mellett tartott közgyűlésén beható tárgyalás alá került a megye szocializmusának kérdése. Novák József főlemlitette beszédében, hogy Pallavi-

cini ögróf a belügyminiszternek megtette az ajánlatot, hogy az állam részére bármennyi területet átenged vételre, hogy azt telepítésre használja fel. Sima Ferencz erre megjegyezte, hogy nincs Csongrád megyében szocializmus. Tallián főispán azonban föl-említette hogy a szentesi polgármester előtt oly nyilatkozatok vannak most is, hogy jövő vasárnap erőszakról sem félve megtartják a munkások gyűlésüket Fekete Márton indítványára a közgyűlés egy nagy bizottságot alakított a különböző községek képviselőiből, amely bizottság a szocialis kérdéseket puhatolja s a nyomor enyhítésével fog foglalkozni. Több más dolog is került a közgyűlés elé. Novák indítványára Kossuth arezképével együtt Deák Ferencz areképét is lefestetik a közgyűlési terem részére. Debreczen város és Szabolcs megye köriratait az egyházi kérdésben Réti Ferencz indítványára partolól fogadta a közgyűlés. Burg Dénes indítványát azonban, hogy a főrendiház eltörlése s a papi javak sekularizációja iránt a képviselőháznak írjon föl, elvetette.

— **Szerencsétlen halál.** Egyik általános ismeretes polgártársunk éppen nem ellensége az itálnak s borközi állapotában sok mindenféle galiba történt már vele, de azért még sem okult. Az elmúlt napokban Kun-Szt Márton szomszéd községbe rándult át s magával vitt egy 12 éves kanász fiút is, hogy legyen a ki vigyáz a lovakra. A gazduram szokás szerint fölöntött a garatra s vigan hajtott haza felé. A körösparti föltesen jöttek, hol a fiu figyelmeztette gazdáját, hogy rossz uton járnak. A gazda vissza akart fordulni; a közben a kocsi leborult a föltesről és a fiut agyon ütötte. A gazdának nem történt semmi baja, ha csak a bíróság nem vonja felelősségre a szerencsétlen fiu borzalmas haláláért.

— **Diák-kongresszus Pusztaszerezen.** A budapesti egyetemi ifjuság Május 25 ére husz tagu bizottságot küldött Kecskemétre, hogy a város és az ifjuság megbízottaival az ezredéves jubileum alkalmából a Pusztaszerezen tartandó országos diák-kongresszus és ifjusági ünnepélyek módozatait részletesen megállapítsák.

— **Kossuth Ferencz új állása.** Folytonosan közbeszéd tárgya az egész országban, hogy Kossuth Ferencz haza jön-e s milyen hivatalt fog vállalni? A Leipziger Id. Zeitung legutóbbi száma azt híresztelte, hogy Kossuth Ferencz az E g y e t é r t é s szerkesztője lesz. E hír azonban nem felel meg a valóságnak. Kossuth Ferencz ugyanis, mint a B. H. írja, mihelyt ügyeit Olaszországban lebonyolította, haza jön Budapest-

re hogy elfoglalja helyét a Tarnóczy Gusztáv féle gépgyár-részvény-társaságnál. Mert ennek a társaságnak az ajánlatát fogadta el. A szerződés évi 20,000 frt. fizetést biztosít Kossuth Ferencznek. — Megjegyzendő, hogy ez az állás Kossuth Ferencz nem akadályozza meg a politikában való részvételben s új hivatala nem inkompatibilis a képviselőséggel.

— **Vízszűrő-készülék.** Vladár Sándor kedvelt gyógyszerész, a ki nagy költséggel és a magasabb igényeket is teljesen kielégítő módon rendezte be szódaviz gyárat, most a legújabb szerkezetű vízszűrő-készüléket állította be. Az ártézi vizet o kristály tiszta vizet megsűri s az így nyert kristály tiszta vizet használja föl a szódaviz gyártására. E valóban kitűnő és üdítő ital már most is kedvez itala a közönségnek, a melegebb időszakban pedig csak győzze készíteni a gyógyszerész úr.

— **Sajtóper.** A Tasnádi Antal dr. által, még polgármester idejében Sima Ferencz lapszerkesztő ellen indított egyik sajtóperben f. hó 26 án, szombaton lesz az esküdtszéki tárgyalás a budapesti kir. törvényszék mint sajtóbíróság előtt. Ez esküdtszéki tárgyalás lefolyása elé képzeltet érdeklődéssel néz városunk közönsége is.

— **Gyilkosság a tanyán.** A kecskeméti pusztákon, mint a „Sz. H.“ írja, borzalmas gyilkosság történt: egy apa agyonlötötte a fiát. Együtt laktak és együtt gazdálodtak egy kis tanyán. Már régebben czivakodtak egymással s egy alkalommal már ifjabb Paló Kovács Gábor apja fejét egy baltával behasította. A gyilkosság éjjelen újra a fiu kezdte a veszekedést. Részegen jött haza és mert felesége nem nyitotta ki rögtön az ajtót, verni kezdte. Az asszony kiáltozására idősb Kovács Gábor a menyé védelmére sietett. Az öreg haragjában kihozta kamarájából a puskáját, Fia ki akarta csavarni kezéből a fegyvert, amely dulakodás közben elsült és a fiu halva rogyott össze. A gyilkos még az éjszaka folyamán bevitte a holttestet Szögedre, a hol maga jelentkezett a rendőrségnel.

— **Lélekemelő ünnepély** folyt le a budapesti első leánykiképző egyesület új palotájában a folyó hó első napjaiban. A zarkövet tették le azon épülethez, melyet az egyesület a Teréz-köruton, három utcára néző homlokzattal emeltetett. Az egyesület előkelő állását és kipróbált közhasznu voltát eléggé bizonyítja az a körülmény, hogy az ünnepélyen a székes főváros vezérferfiái: Gerlóczy Károly és Markus József polgármesterek, a Lipót- és Erzsébet-város országgyűlési képvisel-

nál világosabban látva, hogy az ő sorsuk sem egy csillagban van megírva.

Tudta azt, hogy bizonytalan állás nem engedi ezt a házasságot, hogy ezt a szeretett, édes gyermeket nem dobhatja oda egy tengődő élet, esetleg a nélkülözések áldozatának.

Egyszerű, kis hivatalt kerithetne magának, mely megvédhetné az élet viharai elől, csendes kis fészkeben, de a bohém vér, az a tántorithatlan ragaszkodás pályája iránt, nem engedné ezt megtenni.

Ha megtenné is egy időre, talán mérhetetlen boldogsága, a csókra szomjas édes leány szerelme feledtetné is vele az áldozatot, de azután lelohad a vér? . . . azután? . . .

Meg volt róla győződve, hogy ezen az uton nem lenne boldog soha. Művészek születni kell, az aranyos, gondatlan bohém vért nem csillapithatja le semmi.

Hiába akarnád, hogy mindig bimbóban maradjon a virág, mégis kipattantja kelyhét. A cigány nem települ meg soha.

A vér, az az átkozott vér nagy forradalmár. A virágnak napsugár kell, máskülönben elpusztul, kivész.

Hunday belátta azt, pályával szakítani egy volna az elpusztulással. Hanem látta maga előtt azt a sivar jövőt, azt a világtalan tavaszt is, a mi rá vár. Kétségbeesett a gondolat, hogy azt a kedves remegő

ajkat nem csókolhatja meg, ha tisztességes ember akar maradni, soha.

Jó, hát tisztességes ember marad legyen ugy, nem csókolja meg ezt az ajkat soha.

Feltette magában, hogy szakít az egész ostoba dologgal, hogy kerüli a leányt. Kovácsolt száz, meg száz tervet, hogy megszöve elutazik, még hírét se hallják, hogy elfeledi az egész mindenséget, mint egy álmot.

De ha azután belenezett azokba a könyörgő, szép szemekbe minden terve felledve lön. — Huzódott e szemektől, ha csak szerét tehette, elkerülte a csókokat, látszott is rajta, hogy fázik még a leány kézzsoritásától is, de azért ott maradt közelében s távolról nézte imádattal az édes gyermekét.

A leány csak kutatott az ifju lelkében, de nem értett annak exentrikus természetéhez.

Hunday ideges volt minden mozdulatára, ha a lány behizelgő, lágy hangon szólott: élesen, gyakran gorombán felelt. Rövid időn egész megváltozott természetete. Azelőtt nem haragudott senkire, bohó, könynyelmű szívével szeretett mindenkit, lovgias, kedves embernek tartották mindenütt. Most nem volt kibékülve senkivel, modorában czinikus, eszelekedeteiben bantó lett. Egyszerre kerülte az embereket, nem állott szóba senkivel, majd belevegült az ember-

áradatba. Volt idő, hogy elzárkózott szobájába, később már a nagyvilágban tombolt, esseveszetten mulatott.

Az előtt is rendetlen életmódot folytatott, most még rendetlenebb lett. Hivatását elhanyagolta s a kétes bizonytalanságban tehetsége is fogyott napról napra.

Ha megkérdezte volna valaki, meg nem tudta volna mondani, hogy mi a czélja, mert nem is tűzött ki magának semmit. Csak félt napról napra, mint az utcára kiververt kutya.

Megfordult agyában az öngyilkosság gondolata is, de csak röpke percekig.

Érezte, hogy az életet magától eldobni gyáva, hogy arra ideális lelkének nem lenne ereje a legmeggrázóbb csapások után sem.

Mint Suderman Tras grófia „ringatta magát az események által“ bár közel volt hozzá, hogy a tépelődő agy felmondja a szolgálatot s hogy gondolataiba beleörül.

A galamblelkű leány vergődését pedig fájó szívvel látta napról napra. Sokszor látkozva magában az ártatlan leány szívét, mely ő érte dobogott. Minden módon igyekezett kiábrándítani, ugy azt, mint önmagát. Megpróbálta más leányba szeretni s elhitette magával, hogy mást szeret. Hanem azután mégis meggyőződött, hogy bohó, hogy az ő szíve nem fog másért dobogni soha.

lőji: Mezei Mór és dr. Morzsányi Károly számos más kitűnőségrel együtt megjelentek. Az ünnepélyt dr. Reich József igazgató nyitotta meg, kinek bevezető szavai után küldöttség hozta a terebnte Schwarcz Armin elnököt s dr. Wittmann Mór tartott az egyesület 31-ik évi, folyton erősödő működéséről felelő érdekes beszédet. Az emberszeretetet nemese érzelme a legerősebb védbástya a század végének fenyegető rémei, a socializmus és anarchizmus ellen. Az első budapesti leánykiházasító egyesület a nemese czél szolgálatában, a boldogság terjesztésében futotta meg eddigi pályáját s gazdag multja kezeskedni fog egy még szebb jövőért. Az ünnepi beszéd után beillesztették a Róna József szobrász által készített művészi zárkövet az épületbe s ekkor általános nagy érdeklődés közt a székes főváros polgármestere, Gerlóczy Károly királyi tanácsos emelt szót. A polgármester köszönetet mondott az egyesületnek a főváros nevében ezen kiváló közhasznú intézet létesítéséért, a melynek párját nem leljük e hazában. A közszolgálatban eltöltött hosszúság és sokoldalú tevékenységének emlékei közt örömmel őriz egy kis emléket, azt t. i., hogy ő volt, a ki 30 évvel ezelőtt, mint Pest város hatóságának egyik jegyzője, az első leánykiházasító egyesület alapszabálytervezetét felülvizsgálta és a város hatóságának jóváhagyás végett előterjesztette. Örömmel emlékszik erre, mert az akkor elvetett mag kikelt, az ő szeméi előtt nőtt a fa nagygyá s árasztotta jó-tékony gyümölcsét ezrekre meg ezrekre. Az egyesület saját ereje, saját munkássága által évtizedről-évtizedre nagyobb sikereket ért s ma jól esik szólnak konstatálni, hogy megelégedéssel tekinthetnek vissza az egyesület vezetői a megfutott pályára, s ama nagy közgazdasági misszióra, a melyet az egyesület betöltött s betöltöni a jövőben is hivatva van. A polgármester szavai általános lelkesedést keltettek. Reich József köszönetet mondván úgy Gerlóczy polgármesternek, mint a többi jelen volt előkelőségnek a szíves megjelenésért, a minden tekintetben szép ünnepély véget ért. Az egyesület, mely első volt a magyar hazában, mely a közönség elvén alapul, igen szilárd helyzetnek örvend, s midőn az elnökség és igazgatóság köszönetet érdemel működéséért, az egyesület a nagy közönség figyelmét is a legnagyobb mértékben megérdemli.

Majális

Majális

Az önkéntes tüzoltó-egyesület mult hét, május hó 24-én tartotta alaptőkéje gyarapítása czéljából első tavaszi mulatságát.

Mint a poraiból új életre kelt Phönix madár, lebeg az egyesület a társadalmi élet levegőjében. Mert tudvalevő, hogy már volt ilyen egyesületünk, mely „csendes részvét” mellett elszenderült; most újra, új alapon, új erővel és buzgósággal igyekszünk azt életre kelteni.

III.

Ezen kezdetem volna talán ez émelegős történetet s akkor sokan kedvetlenül félre dobták volna. Mert olyan banális, mindennapi a vége.

Tegnap kissé késő éjjel mentem haza, mikor az egyik mellék-utcán zajt hallottam. Két rendőr támogatva huzzott magával egy holt részeg embert, kiről czafatokban csüngött le a ruha s a kin tiz lépésről megérzett a pálinka szaga. A minden emberségéből kivetkezett csavargó éktelenül szitkozódott.

Mikor mellettük elmentem, elált a szívem verése; Ilondai Gyurka hangjára ismertem.

Most látom, hogy milyen rossz novella író vagyok, a leány sorsával nem tudok beszámolni. Éle, hal-e nem tudom. Talán annak erősebb volt a szíve, talán tul tett minden ábrádon, talán ma már tisztes kövér asszonyság, a ki egy fél tuczat gyermek anyja? Ki ismeri a női szívet? Almodják meg önök, hogy mi lett belőle,

Szathmáry Károly.

Nem tagadjuk, hogy a mulatság elé szeretetteljes várakozással néztünk, mert ez intézményt, mely minden egyéni anyagi előnyöket kizárva, az egyesek anyagi és erkölcsi, sőt testi fáradsággal járó életveszélyes áldozatkésztsége mellett tisztán a közönség érdekét szolgálja, az ilyen intézménnyel szemben ugyszólván joggal ellehet várni a nagy közönségtől, hogy születését a megerősödés és megélhetés erkölcsi és anyagi keresztelőjével ünnepelje meg. Szóval: *hogy minden tekintetben támogassa!*

— A parancsnokság a rendezőséggel egyetértve, tehát a mulatságot „általános” és a legszélesebb alapra fektette; értjük úgy, hogy nemcsak a társadalmi osztályok minden arra való tagja volt rendező, hanem az egész társadalom minden arra való tagja hivatalos és szívesen látott volt.

Mert sem a „veszedelem”, sem a „védelem” nem ismer és nem ismerhet rangot, módot, pártot és osztályt; az közös csapás és közös kötelesség és — kölcsönös!

S mikor a dolog így áll, hát bosszantó hallani előzetesen azon okoskodásokat hogy „az urak mulatsága”, minek menjünk oda; és viszont: „tömve lesz iparosok és gazda közönséggel mit keressünk mi ott”? . . .

Mert t. közönség értünk szót: egy olyan *tágas helyen*, mint a népkert, bátran tánczolhat mindenki és sokan annál inkább mert magyarosan, és őszintén mondva, mindenütt „rátalál a zsák a foltjára és a folt a zsákra!” — ha akarja!

Egyivel tartozunk — a jövő miatt!

. . . A mi az elmúltat illeti, hát igaz, hogy még többen is lehetek volna a mulatók, s hogy több jövedelmet is elbirt volna az egyesület kasztyaja.

Mind a mellett a mulatság erkölcsileg és anyagilag pompásan sikerült; jókedvben nem volt hiány és még pénz is jutott az egyesületnek.

A népkert kopaszra nyírott koronája fái között játszott a holdsugár a májusi illatos levegőjében.

Benn a szinkörben Balázs muzsikája mellett hajnalig tartott a jókedvű és fáradhatatlan táncz.

Az első négyest 40 pár tánczolta. A rendezőség figyelméért és buzgóságaért dicséretet érdemel.

Városuk intelligens férfi közönsége teljes számmal jelen volt. Társadalmunk néhány kiváló családja pedig nagy elismerést érdemel, hogy munkás (tánczoltak vigan!) hölgy tagjaival emelte a mulatság díszét, sőt köszönetet, mert . . . ők törték meg a jeget!

Nagy meglepetésünkre azonban iparos családaink kevés, sőt gazda közönségünk családjai nem is voltak képviselve!

Hát jólván az így? . . . Válaszoljon rá a t. közönség. Külömben nagyon jól sikerült szép mulatság volt és sajnálja az — a ki jelen nem volt. Miután pedig a mult a jövő mestere, hát . . . jövőre! . . .

Betűrendben feljegyzés szerint, ime a kedves hölgyek névsora kik jelen voltak:

Lányok:

Bartók Bözsike, Bence Ilonka, Engelman Malvinka (Szentés), Gábor Annuska, Herke Irmuska, Kis Mariska, Kraft Évike, Oláh Mariska, Pap Bözsike, Piroška Rozika, Szabó Etelka, Szabó Aranka, Szabó Szerénke, Tóth Terike.

Asszonyok:

Bartók Józsefné, Bozó Mihályné, Draskovics Dezsóné, Erlich Morné, Gábor Istvánné, Goda Istvánné, Özv. Humajér Imréné, Huszli Szórényné, Kiss Albertné, Kiss Jánosné, Kraft Jánosné, Lászlófi Lászlóné, Molecz Nándorné, Oláh Lázárné, Pap Rókusné, Piroška Istvánné, Sordovány Jánosné, Sövényházy Antalné, Szabó Imréné, Tóth Istvánné, Vladár Sándorné.

Az elmondottakat tudatja és érte felelősséget vállal, régi hiva szerkesztő urnak: *Zot-ti.*

Az önkéntes tüzoltó egyesület május hó 24-én tartott majálisán a következő urak fizettek felül:

Baghy Zsigmond 9 frt 20 kr. Bozó Mihály 40 kr. Glasz Géza 1 frt 20 kr. Sor-

dovány János 60 kr. Kohn Samu 10 kr. Dr. Radó Lajos 20 kr. Bojniczer Jakab 20 kr. Komjáthi Mór 20 kr. Szabó Imre kijó. 80 kr. Krigler Lajos 20 kr. Eszes Imre 2 frt 20 kr. Tari László 1 frt 20 kr. Lászlófi László 40 kr. Kornis N. 20 kr. Szabó Sándor 40 kr. Sövényházy Antal 40 kr. Szarka Lajos 20 kr. Vladár Sándor 3 frt 40 kr. Henzel Antal 40 kr. Král Antal 1 frt. Réthi Ernő 20 kr. Réthi Ferencz 20 kr. Zsemberi Kálmán 1 frt. Sohlya Gyula 1 frt 20 kr. Droppa Károly 1 frt. Forgó G. Pál 20 kr. Kaszaniczki Dénes 1 frt. Dr. Szarka Mihály 20 kr. Török Vidor 1 frt. Kovács Márton 50 kr. Rósenberg Ede 1 frt. Goda István 80 kr. Težulics János 40 kr. Kovács Lajos 80 kr. id. Bába Rókus 40 kr. Fogadják a tüzoltó egyesület nevében, a humanus intézmény felvirágozása érdekében tett áldozatkésztségekért e helyütt, — a nyilvános köszönetet!

IRODALOM.

Az Athenaeum képes irodalomtörténetéből (szerk. Beöthy Zsolt) a 20-ik füzet is elhagyta a sajtót. Ebben Váczy János ismerteti Ráday, Versegghy, Bacányi, Szentjóni és Dayke eklektikus irányu működését s a „Kassai társaság” irodalmi hatását. A következő cikkben Haraszti Gyula Csokonai életét és költői működését méltatja, a kortársak s az idegen irodalmakhoz való viszonyában s különösen kiemelve Csokonainak költői nyelve szépségeit. A 3-ik cikket Beöthy Zsolt írja Kármán Józsefről, szépprózai irodalmunknak e lelkes úttörőjéről. A hézagok adatokból is plasztikus képet rajzol Kármánról, ismerteti a mult századi lázas nemesi mozgalmat s reformtorvéket, ezek hatását Kármánra, s az Uránia megindítását; majd egyenkint szól több műveiről, részletesen fejtegetve a Fauni hagyományait s a nemzet csinósodását, a füzetet ezuttal is szebbnél szebb irodalmi vonatkozású képek díszítik. Külön mellékletül vannak a füzethez adva: Duzonics Etelkájának színes czimlapja s Följogyzéseinek első lapja kézirati hasonmásban. A szöveg közé vannak nyomva: Ráday Gedeon arcképe és aláírása. Versegghy, Bacányi és mejeinek arcképe s ez utóbbiak linzi síremléke, Csokonai arcképe és aláírása, sa. debreczeni lakóháza, síremléke, szobrasa Tihauyi Ekhóhoz írt költeményéből az első versszakok kézirati hasonmása. Végül Kármán és Fauni költött arcképei, az Uránia czimlapja. — A díszesen kiállított vállalat körülbelül 30 füzetben jelenik meg, s füzetenkint 40 kr-ért kapható.

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadó laptulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

Gr. Keglevits István utd. cognac gyár PROMONTORON,

mely 1882-ben alapított az osztrák-magyar monarchia legnagyobb és legjelentékenyebb cognacgyára

* és ** cognacját csak 1885. és 1886-ban.

*** „ „ 1888-ban.

**** „ „ 1891-ben

hozta forgalomba.

E gyár a már korábban közzétett hivatalos kimutatás szerint a mult termelési évadban:

1.178,650 liter bort

doIgozott fel, s a jelen termelési évadban feldolgozott bor mennyiségéről, mely a mult évit megközelíti, hivatalos okmányokat rövid idő mulva közzé fog tenni.

Fenntiek eléggé bizonyítják ezen gyár üzemének kiváló szoliditását, s ezért bizvást arra számíthatni, hogy bárki, ki a cognacnak **megbízhatósága és minőségének kitűnőségére** súlyt fektet a kizárólag csak diszoklevelekkel kitűntetett s **mindeniütt kapható**

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN cognac-ot

fogja kérni.

A gr. Keglevich István utd.

promontori cognacgyár igazgatósága Budapestben.

NYILTTÉR.)*

**LEGELŐNYÖSEBB
törlesztéses kölcsönöket**

földbirtok és városi bérházra kizárólagos közreműködésem mellett a legcsekélyebb költség mellett nyerhetnek a birtokos urak nyolcz nap alatt. Mindennemű felvilágosítással díjmentesen szolgál

Schäffer Vilmos

jelzálog kölesön irodája
Szegeden szabadkai sugárút
25. számú saját házában.

Megbízható egyének az iroda
képviselőit alkalmazzatnak.

FÉRFIAKNAK

mely a fiatal kor blueiben rejlik, (Onaine) vagy mértéktelen életmódban elvesztett vagy elgyöngült férfierőben szenvedők Osztrák-Magyarország és Franciaországban kitűntetett gyógy-gépezet (zsebben hordozható) magánhasználatra biztos gyógymód. A legkiválóbb tanárok által ajánlva. Ezernyi köszönő levél tanácsolja minden érdek nélkül ennek használatát.

Utasítási füzetek küldetnek

ingyen és bérmentve

Dr. Altmann Károly,**BÉCS,**

VIII. Mariahilferschtrasse 70. 11-26

Ungvári Péter

fogorvosi műterme Szegeden.

új-Majer-féle ház, „Európa“-szálloda mellett

MŰFOGAK és FOGSOROK

24-48 óra alatt fájdalom nélküli betétele
Cautschuk és arany alapon a legszabályosabb kivitelben.

PLOMBIROZASOK

a legfinomabb jegecz- és laparannyal, platinával, ezüsttel stb.

FOGAK TISZTITASA

mindenféle fog- és szájműtétek.

RENDELÉSI IDŐ:

D. e. 9-12-ig. — D. u. 2-5 óráig.

FOGMŰTÉTEK ALTATÓ-GÁZZAL:

D. e. 11-12-ig.

Vidékiek és átutazók

előleges bejelentés ezetében tartózkodásuk idejére különös tekintetben részesülnek.

8021/894

Hirdetmény.

A szegedi kir. tszék közhírré teszi, hogy a csongrád-sövényházi ármentesítő- és belviz-szabályozó társulat részére Csany község határában elfoglalt földterületekre nézve a jogérvényesen megállapított terv alapján kisajátított földterületeknek a 22751/892. sz. a. kelt végzésben megnevezett tulajdonosnál az egyezség nem sikerülvén, az 1881. XLI. t. cz IV. fejezetében szabályozott eljárás nevezetesen a kisajátítást szenvedettekkel az egyezség megkísértése, — a kisajátítás valódi s teljes kártalanítása

ezéjából a kisajátítás alatti területek kártalanítási árára nézve új szakértők alkalmazásával s kisajátítási összeírás sorrendje szerint minden ingatlan részlet tekintetében külön-külön a beesléskor létező árakra tekintettel leendő foganatosítása határidőül 1894 június hó 11-ik napjának d. e. 8 órája Csany község közházában kitűztetik, s az eljárás vezetésével Faragó László kir. trvszki bíró egy melléje veendő jegyzőkönyv vezetővel megbízatik

Miről az összes érdekeltek, úgy az ismeretlen tartózkodásuk részére kirendelt ügygondnok Réti Ernő ügyvéd azzal értesítettik s illetve idéztetnek meg, hogy az érdekeltek elmaradása a kártalanítás kérdésében határozat hozatalát nem gátolja, s hogy a feleknek elmaradása miatt igazolásnak helye nincs.

Kelt Szegeden a kir. tszék. polg. oszt 1894. évi április hó 19-én

NAGY, sk.
jegyző.

(P. II.)

MUSKÓ, sk.
elnök.

Cséplőgéptulajdonosoknak!

AZ URIKÁNY-ZSILVÖLGYI MAGYAR KÖSZENBÁNYA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ajánlja a cséplési időnyre a gőzeséplőgépekkel rendelkező t. földbirtokos uraknak

I-ső MINŐSÉGŰ LUPÉNYI KÖSZENÉT

mely gőzfejlesztő erőben majdnem egyenrangú a legfinomabb porosz szenekkel és mint darabos-, koczka-, dió-, rostalt-akna-, akna-, dara- és porszen jön forgalomba.

Megrendelések ideje korán küldendők akár a társaság vezérigazgatóságához Budapest, Nádor-utca 13., akár a társaság képviselőjéhez

3-6

Dratsny Lajos urhoz Arad,

a hol mindennemű felvilágosítással is készségesen szolgálnak.

Miniszterileg engedélyezett

**SZEM- ES FÜL-GYÓGYINTÉZET
SANATORIUM**

Szegeden. Laudon-utca és Mars-tér sarkán.

Az intézet fekvő- és bejáró betegek számára van berendezve, kapcsolatban egy külön

trahoma rendelő-intézettel

Folytonos orvosi felügyelet. Gondos ápolás, ellátás és élelmezés. Utmutató (Prospektus) ingyen s bérmentve.

BETEGFELVÉTEL EGÉSZ NAPON AT. — Intézeti igazgató orvos:

Dr. Falla Marczel.

9-10